

Slimību profilakses un kontroles centrs

Duntes iela 22, Rīga, LV-1005, tālr. 67501590, fakss 67501591, e-pasts info@spkc.gov.lv

EPIDEMIOLOĢIJAS BIĻETENS

Nr. 2 (1499)

2017. gada 11. janvārī

Pārskats par akūtu augšējo elpceļu infekciju (AAEI) un gripas¹ izplatību 2017. gada 1. nedēļā Latvijā

2017. gada 1. nedēļā monitoringā iesaistītajās ambulatorajās ārstniecības iestādēs (informācija saņemta no 69 ģimenes ārstiem) reģistrēts 51 gripas klīniskais gadījums jeb vidēji 48,3 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem, kas gandrīz četras reizes pārsniedz 52. nedēļas līmeni (iepriekšējā nedēļā reģistrēti 13 gripas gadījumi).

Vēršanās ambulatorajās iestādēs AAEI gadījumos 1. nedēļā, salīdzinot ar 52. nedēļas datiem, palielinājusies par 25,9% un vidēji sastādīja 1182,8 gadījumus uz 100 000 iedzīvotājiem.

Pacientu vēršanās ambulatorajās iestādēs AAEI, gripas un pneimoniju gadījumos vidēji uz 100 000 iedzīvotājiem²

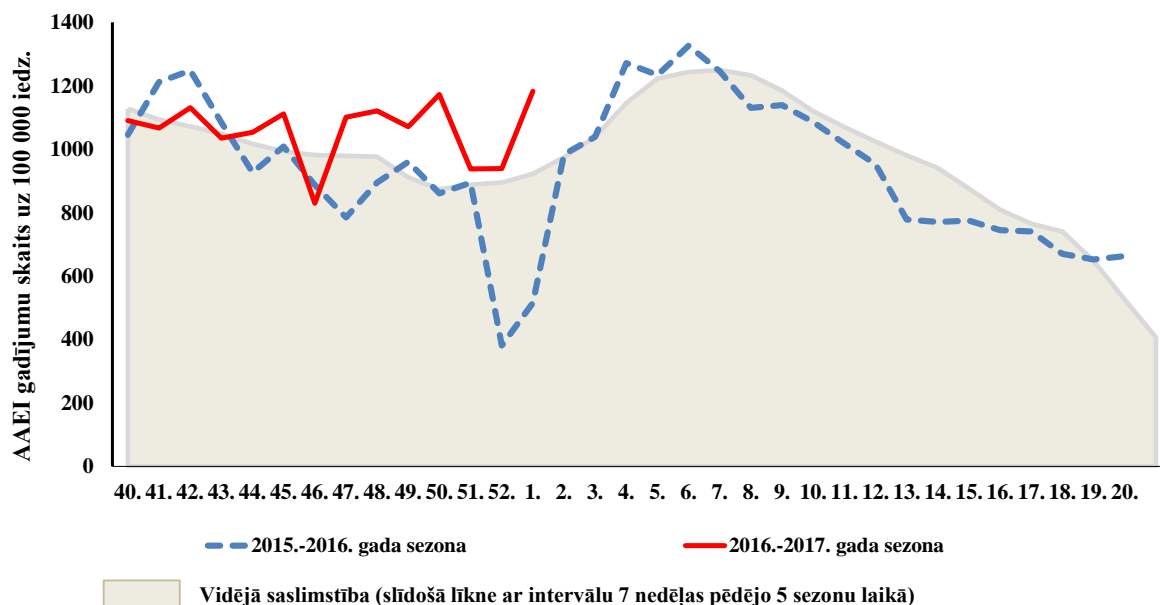
	Vecuma grupas	49. ned.	50.ned.	51.ned.	52.ned.	01.ned.	Salīdzinot ar iepriekšējo nedēļu (%)
AAEI	Vidēji	1070,8	1172,6	937,7	939,2	1182,8	25,9
	0-4	6740,5	6874,8	5369,8	5928,3	6871,6	15,9
	5-14	3073,1	3372,5	2721,4	2351,2	2606,1	10,8
	15-64	584,0	690,2	568,3	588,9	807,7	37,2
	65 un >	248,1	195,7	124,1	151,3	255,1	68,6
Gripa	Vidēji	1,9	9,5	7,6	12,5	48,3	287,2
	0-4	0,0	18,6	0,0	19,1	111,1	483,0
	5-14	0,0	9,7	9,7	19,8	38,8	95,3
	15-64	2,9	11,7	8,8	13,3	55,3	316,4
	65 un >	0,0	0,0	4,8	4,7	14,2	199,8
Pneimonija	Vidēji	18,8	17,2	26,7	22,1	19,9	-9,9
	0-4	55,4	55,7	18,6	114,4	37,0	-67,6
	5-14	29,0	19,4	48,6	59,5	29,1	-51,2
	15-64	18,7	13,2	23,5	13,3	17,5	31,5
	65 un >	4,7	19,1	28,6	9,5	18,9	99,9

Vēršanās ambulatorajās iestādēs pneimoniju gadījumos 1. nedēļā samazinājusies par 9,9%; vidēji reģistrēti 19,9 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem. Salīdzinājumā ar iepriekšējo nedēļu pieaugums bija reģistrēts 15–64 gadu vecuma grupā un 65 gadi un > vecuma grupā. Visaugstākie rādītāji reģistrēti 0–4 gadu vecuma grupā – 37,0 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem.

¹ klīniskie gripas gadījumi monitoringā iekļautajās iestādēs

²Saslimstības līmenis, vai vēršanās pēc medicīniskās palīdzības nedēļas laikā, tiek aprēķināta pamatojoties uz pacientu skaitu, kas pirmo reizi sakarā ar patreizējo saslimšanas epizodi vērsušies pie ģimenes ārsta.

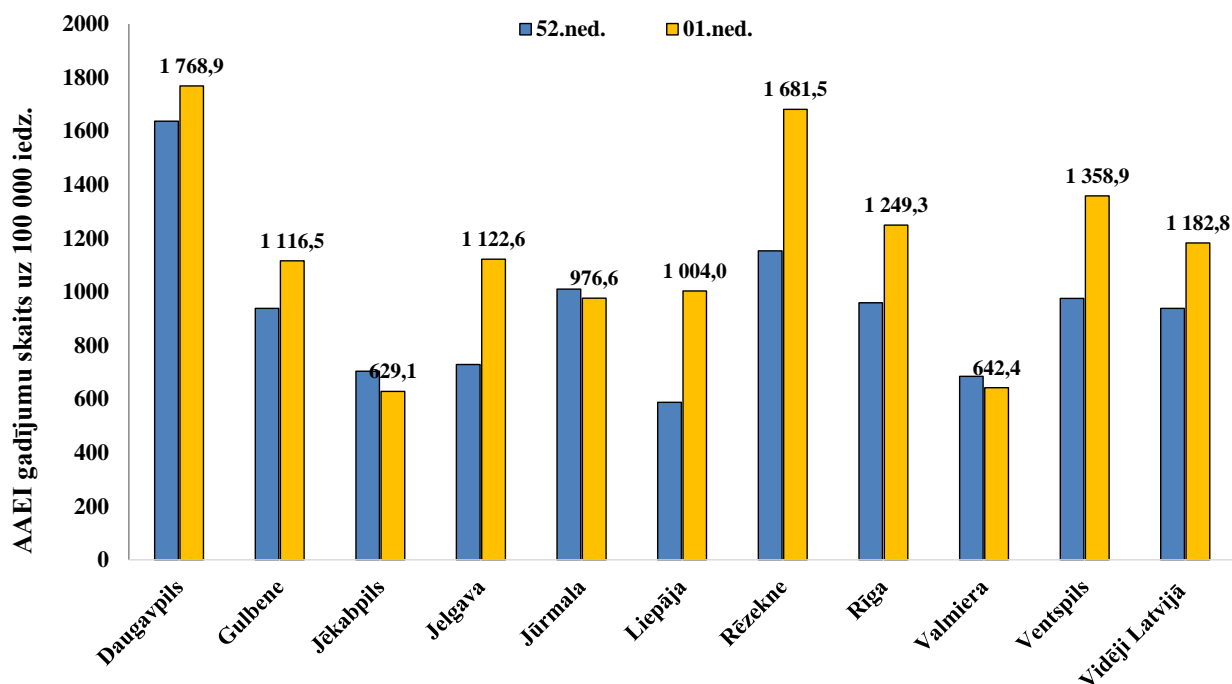
Vēršanās ambulatorajās iestādēs AAEI gadījumos 2016.—2017. gada sezonā salīdzinājumā ar 2015.—2016. gada un pēdējo piecu sezonu vidējiem rādītājiem

Pacientu vēršanās ambulatorajās veselības aprūpes iestādēs AAEI gadījumos 2017. gada 1. nedēļā ir bijusi ievērojami augstāka nekā iepriekšējās 2015.—2016. gada sezonas un pēdējo piecu sezonu vidējie rādītāji attiecīgajā laika periodā.

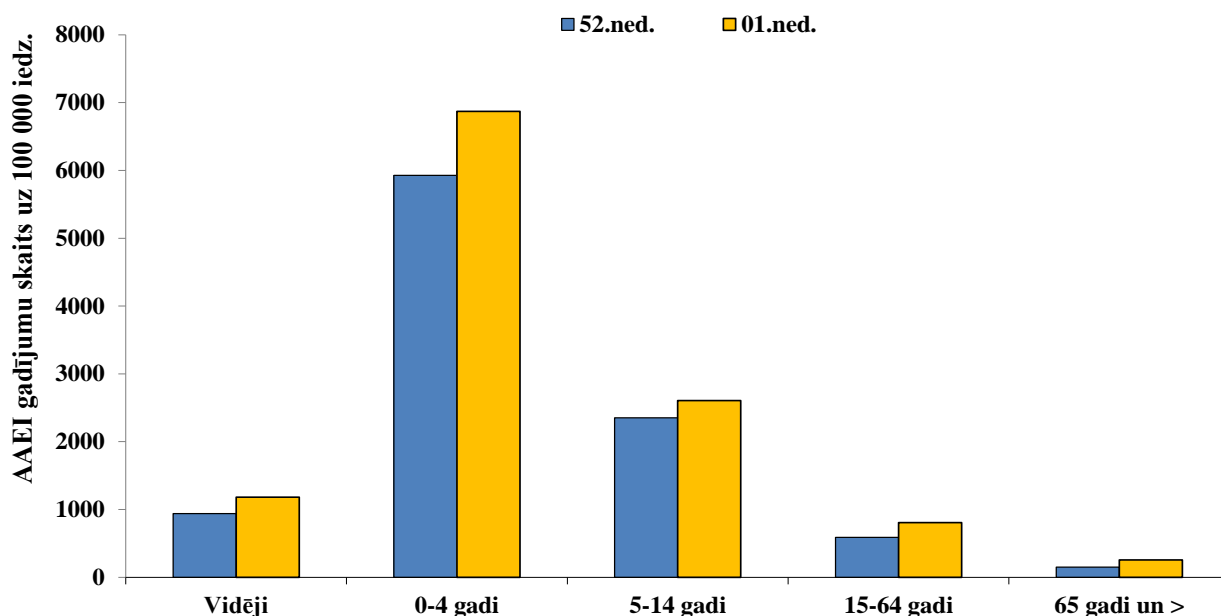
AAEI atsevišķās monitoringa teritorijās

No visām monitoringā iekļautajām desmit teritorijām septiņās (Daugavpilī, Gulbenē, Jelgavā, Liepājā, Rēzeknē, Rīgā, Ventspilī) bija novērots saslimstības ar AAEI pieaugums. Visaugstākie saslimstības rādītāji 1. nedēļā reģistrēti Daugavpilī (1768,9 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem) un Rēzeknē (1681,5 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem).

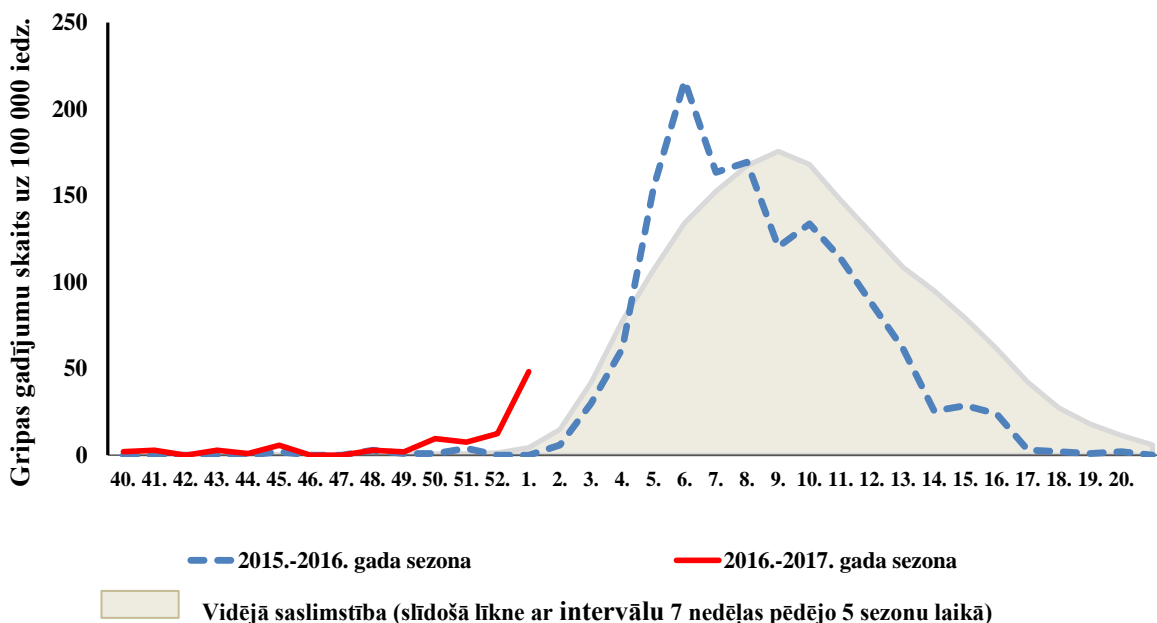

AAEI atsevišķās vecuma grupās

Kopš monitoringa sākuma (2016. gada 40. nedēļa) visaugstākā AAEI intensitāte reģistrēta bērniem 0–4 gadu vecuma grupā. 2017. gada 1. nedēļā visās vecuma grupās novērots AAEI intensitātes pieaugums, vislielākais pieaugums (par 68,6%) šajā nedēļā reģistrēts 65 gadi un > vecuma grupā.

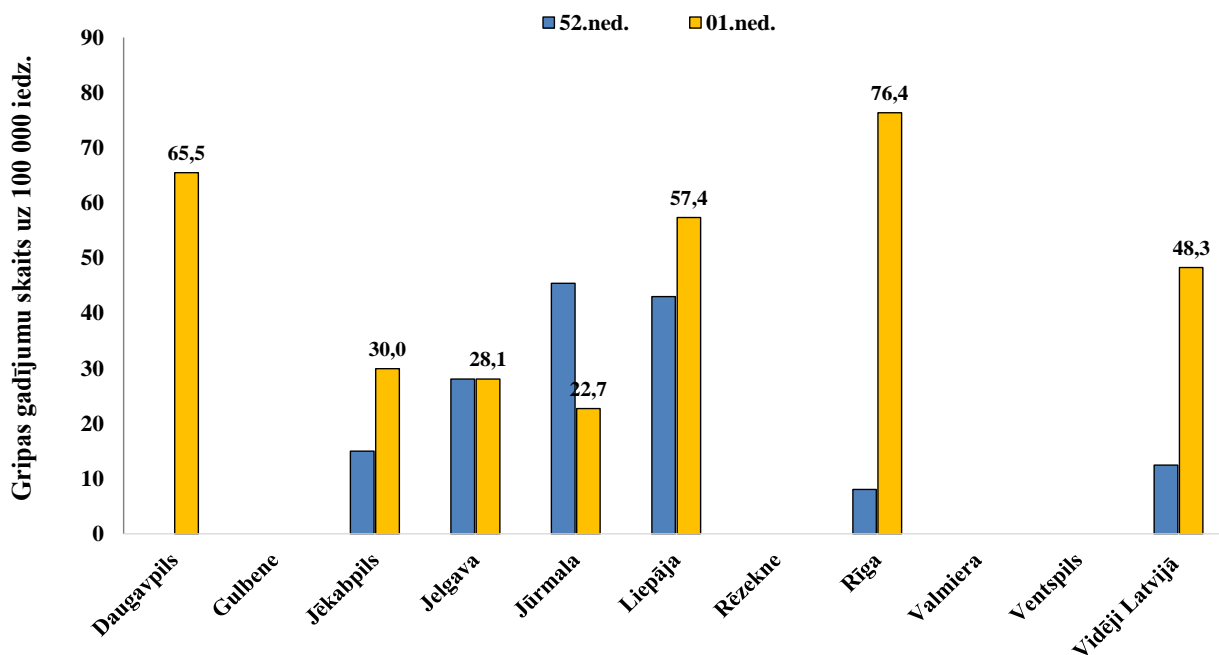
Vēršanās ambulatorajās iestādēs gripas gadījumos 2016.—2017. gada sezonā salīdzinājumā ar 2015.—2016. gada un pēdējo piecu sezonu vidējiem rādītājiem

Salīdzinājumā ar iepriekšējās 2015.-2016. gada sezonas un pēdējo piecu sezonu vidējiem rādītājiem attiecīgajā laika periodā pacientu vēršanās ambulatorajās veselības aprūpes iestādēs gripas gadījumos 2017. gada 1. nedēļā ir bijusi ievērojami augstāka.

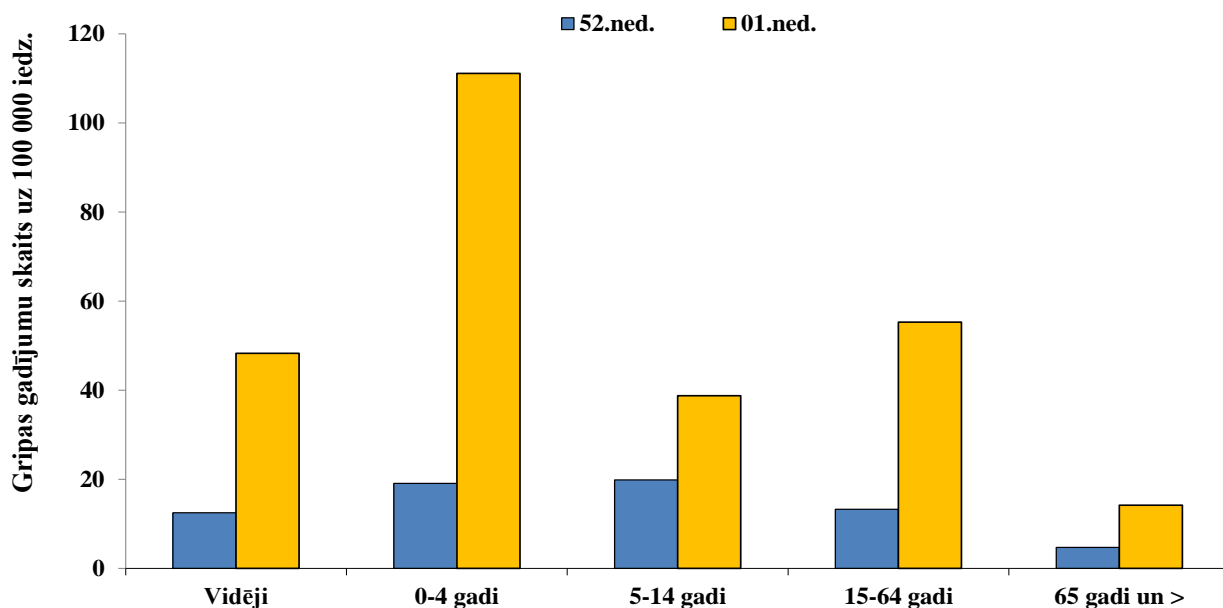
Gripa atsevišķās monitoringa teritorijās

2017. gada 1. nedēļā monitoringā iesaistītajās ambulatorajās ārstniecības iestādēs reģistrēts 51 gripas gadījums (gripa noteikta klīniski), no tiem 39 gadījumi reģistrēti Rīgā, četri – Liepājā, trīs – Daugavpilī, divi – Jēkabpilī, divi – Jūrmalā un viens – Jelgavā. Visaugstākā gripas intensitāte novērota Rīgā (76,4 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem) un Daugavpilī 65,5 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem).

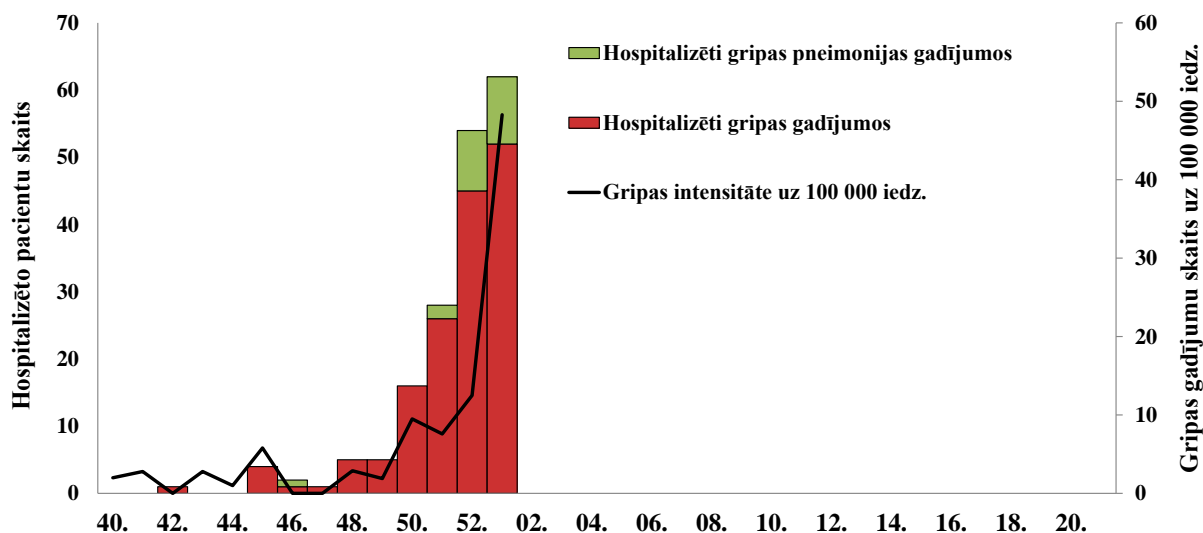
Gripa atsevišķās vecuma grupās

No 51 klīniski noteikta gripas gadījuma 38 gadījumi reģistrēti 15–64 gadu vecuma grupā, seši gadījumi – 0–4 gadu vecuma grupā, četri gadījumi – 5–14 un trīs gadījumi – 65 un > gadu vecuma grupā. Visaugstākā saslimstības intensitāte novērota bērniem 0–4 gadu vecuma grupā – 111,1 uz 100 000 iedzīvotājiem.

Par stacionētiem pacientiem gripas gadījumos

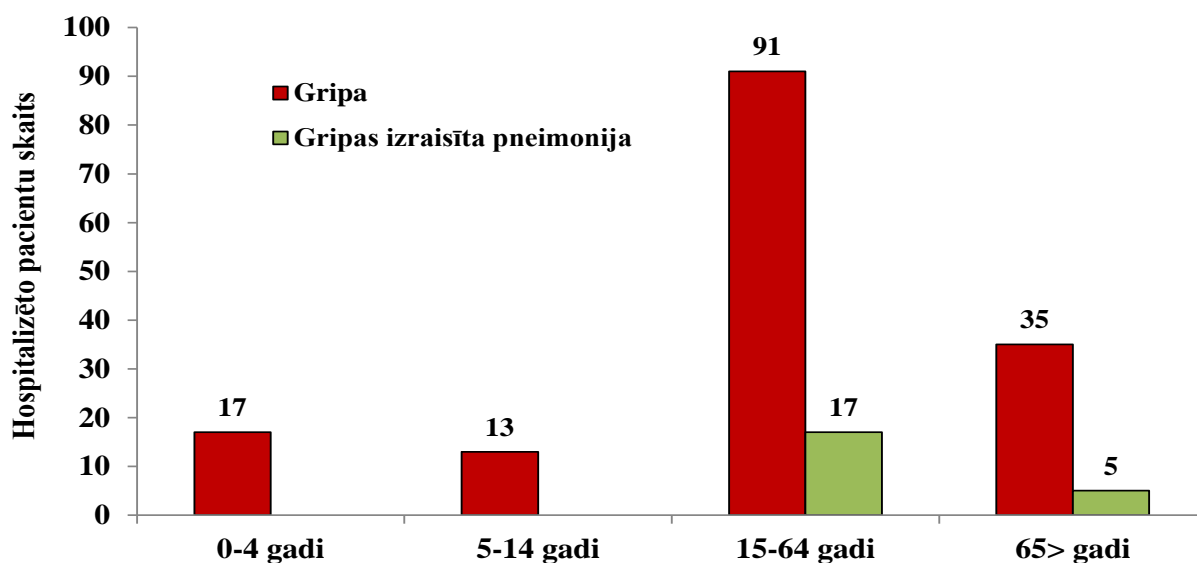
2017. gada 1. nedēļā pieaudzis arī stacionēto pacientu skaits. Saņemta informācija par 62 hospitalizētiem pacientiem saistībā ar gripas infekciju: 52 pacienti stacionēti gripas gadījumos (40 gadījumi Rīgā, astoņi – Daugavpilī, divi – Gulbenē, viens – Jēkabpilī, viens – Valmierā) un 10 hospitalizēti pacienti gripas izraisītās pneimonijas gadījumos (Rīgā).

Hospitalizētie pacienti kopš sezonas sākuma pa vecuma grupām

No 1. nedēļā 52 hospitalizētiem pacientiem gripas gadījumos vislielākais pacientu skaits (29 gadījumi) bija no 15 līdz 64 gadu vecuma grupā un (16 gadījumi) 65 un > gadu vecuma grupā. Savukārt no 10 hospitalizētiem pacientiem gripas izraisītās pneimonijas gadījumos astoņi bijuši 15–64 gadu vecuma grupā un divi 65 un > gadu vecuma grupā.

Kopš sezonas sākuma kopā stacionēti 178 pacienti: 156 gripas un 22 gripas izraisītās pneimonijas gadījumos. Vislielākais hospitalizēto skaits bija pacienti vecumā no 15 līdz 64 gadiem (91 gripas un 17 gripas izraisītās pneimonijas gadījumi) un vecāki par 65 gadiem (35 gripas un pieci gripas izraisītās pneimonijas gadījumi).

Letālie gadījumi 2016.—2017. gada sezonā

Pavisam saņemti trīs paziņojumi par letālo iznākumu pacientiem ar laboratoriski apstiprinātu gripu (*A tipa*): divas sievietes un viens vīrietis (virs 70 gadu vecuma grupā). Nāve iestājusies 27.12.2016., 05.01.2017. un 06.01.2017. Pacientiem bijušas sirds-asinsvadu, elpceļu nieru un citas hroniskas saslimšanas.

Vispārējās izglītības iestāžu apmeklējums (%)

Vispārējās izglītības iestāžu apmeklējums 2017. gada 1. nedēļā bijis vidēji 91,2%, salīdzinājumā ar 2016. gada 50. nedēļu (51. un 52. nedēļā skolās bija brīvlaiks) skolēnu apmeklējums samazinājies par 0,4%. Lielākais izglītības iestāžu apmeklējuma samazinājums tika reģistrēts Jēkabpilī (par 5,0%). Zemākā skolēnu apmeklētība tika reģistrēta Gulbenē – 87,5% un Jēkabpilī – 88,0%.

Monitoringa pilsētas /nedēļas	Daugavpils	Gulbene	Jelgava	Jēkabpils	Jūrmala	Liepāja	Rēzekne	Rīga	Valmiera	Ventspils	Vidēji
49.	90,2	96,3	96,4	90,5	90,0	93,0	90,5	91,5	87,0	93,1	91,8
50.	91,1	92,1	93,2	93,0	94,1	91,1	89,0	91,3	85,4	92,9	91,6
51.	Brīvlaiks										
52.	Brīvlaiks										
01.	92,3	87,5	96,4	88,0	91,1	91,9	91,5	89,6	89,0	93,1	91,2
Salīdzinājumā ar 50. nedēļu (±)	1,2	-4,5	3,2	-5,0	-3,0	0,9	2,5	-1,7	3,7	0,3	-0,4

Pirmsskolas izglītības iestāžu apmeklējums (%)

Pirmsskolas izglītības iestāžu apmeklējums 1. nedēļā vidēji ir bijis 62,6%, kas par 12,5 % vairāk nekā 2016. gada 52. nedēļā. Vislielākais pieaugums 2017. gada 1. nedēļā salīdzinājumā ar 2016. gada 52. nedēļu bija reģistrēts Gulbenē (par 21,5%), Jelgavā (par 21,1%), Liepājā (par 20,2%) un Rīgā (par 20,0%). Viszemākais pirmsskolu iestāžu apmeklējums bija reģistrēts Gulbenē – 50,7%.

Monitoringa pilsētas /nedēļas	Daugavpils	Gulbene	Jelgava	Jēkabpils	Jūrmala	Liepāja	Rēzekne	Rīga	Valmiera	Ventspils	Vidēji
49.	71,7	65,3	74,7	75,5	71,7	75,1	85,8	70,7	79,9	73,6	73,0
50.	72,3	72,6	74,7	76,2	70,9	76,2	86,1	75,7	81,2	75,5	75,4
51.	64,4	53,4	76,6	60,3	69,0	69,7	86,5	65,9	77,8	71,5	68,6
52.	57,5	29,2	44,1	49,6	49,9	41,0	65,3	43,5	65,0	55,1	50,1
01.	60,3	50,7	65,1	58,9	59,9	61,2	64,9	63,5	76,5	63,1	62,6
Salīdzinājumā ar 52. nedēļu (±)	2,8	21,5	21,1	9,2	10,0	20,2	-0,3	20,0	11,5	8,0	12,5

Elpceļu vīrusu noteikšana

SIA „Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīca” (RAKUS) stacionāra „Latvijas Infektoloģijas centrs” (LIC) laboratorijā 2017. gada 1. nedēļā izmeklēti 268 personu klīniskie paraugi (52. nedēļā – 268).

Noteikti 76 *A tipa* un 10 *B tipa* gripas vīrusi (kopā 86 jeb 32% no kopējā izmeklēto paraugu skaita). Lielākoties tie ir pieaugušie un gados vecāki (65 un >) pacienti.

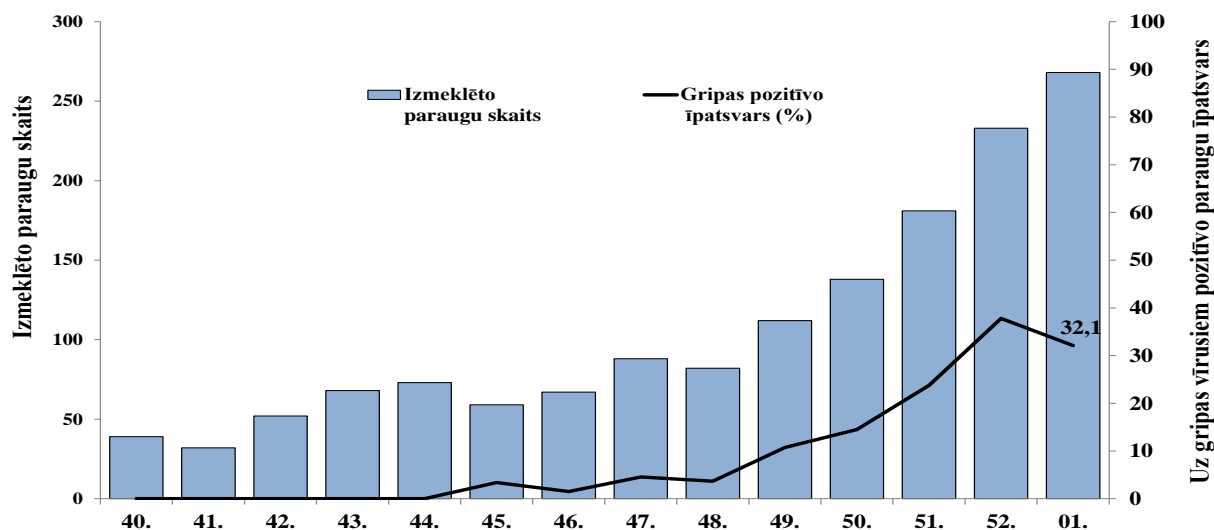
Noteikti arī citi elpceļu infekciju vīrusi (pavisam 104); visvairāk noteikti adenovīrusi (32), rinovīrusi (18), respiratori sincitiālie vīrusi (17), bokavīrusi (12), koronavīrusi (11).

Kopš sezonas sākuma pavisam noteikti 259 gripas vīrusi: 231 *A tipa* gripas vīrusi (no tiem 39 tipēti kā *A/H3*) un 28 *B tipa* gripas vīrusi.

Noteikto vīrusu skaits pa nedēļām

Nedēļas	Izmeklēto paraugu skaits	A gripa	B gripa	Paragripa I	Paragripa II	Paragripa III	Paragripa IV	RSV	Adenovīrusi	Rinovīrusi	hMPV	Bokavīrusi	Koronavīrusi	Enterovīrusi	Positīvo paraugu skaits	Positīvo paraugu īpatsvars (%)	Gripas pozitīvo īpatsvars (%)	RSV pozitīvo īpatsvars (%)
40.	39					5				1					6	15,4	0,0	0
41.	32					2			2	4				2	10	31,3	0,0	0
42.	52			1		2			5	8		2	1	3	22	42,3	0,0	0
43.	68			1		3			3	5					12	17,6	0,0	0
44.	73					14		2	3	1			1		21	28,8	0,0	2,7
45.	59	2				5		2	4	2		1			16	27,1	3,4	3,4
46.	67	1			1	8	1	1	4	1	1	1			19	28,4	1,5	1,5
47.	88	4						1	10			3	1		19	21,6	4,5	1,1
48.	82	3				7	1	5	8	7	2	4		4	41	50,0	3,7	6,1
49.	112	12				4		5	8	9		6	1	5	50	44,6	10,7	4,5
50.	138	19	1		1	7	1	7	11	11	1	9	7	1	76	55,1	14,5	5,1
51.	181	38	5			9	1	6	3	6		3	2		73	40,3	23,8	3,3
52.	233	76	12		1	7	3	8	17	20	2	17	9	4	176	75,5	37,8	3,4
01.	268	76	10			4	1	17	32	18	8	12	11	1	189	70,5	32,1	6,3
Kopā	1492	231	28	2	3	77	8	54	110	93	14	58	33	20	730	48,9	17,4	3,6

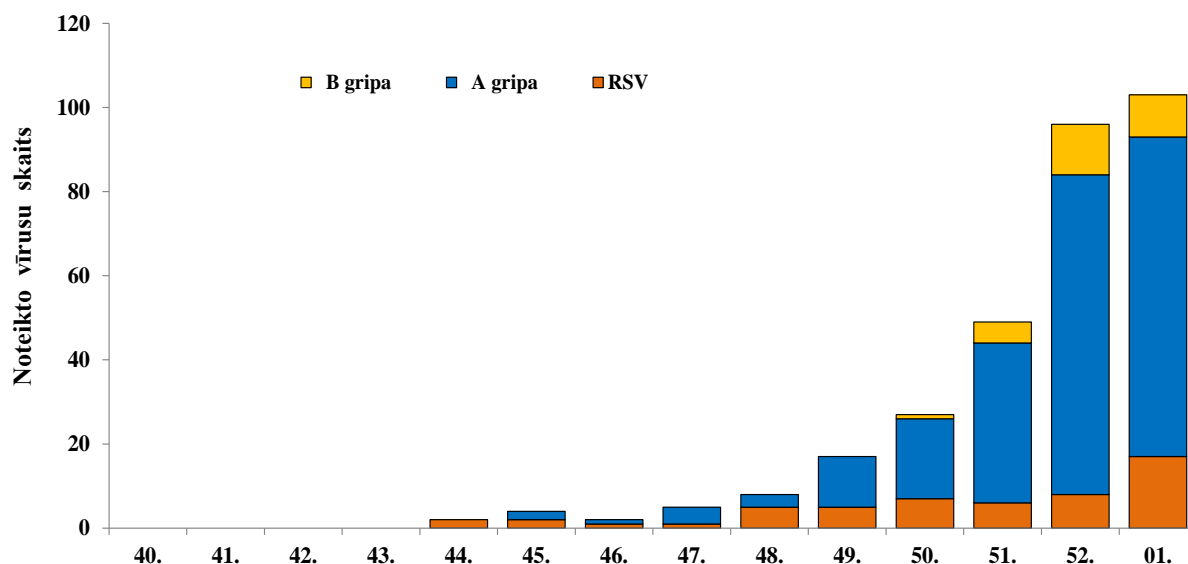
Izmeklēto paraugu skaits un gripas pozitīvo paraugu īpatsvars pa nedēļām

Sākot ar 49. nedēļu ir novērots gripas pozitīvo paraugu īpatsvara pieaugums, kas 1. nedēļā, salīdzinot ar iepriekšējo nedēļu, nedaudz samazinājies – 32,1%.

Laboratoriski noteikto A un B tipa gripas un RSV skaits pa nedēļām

Kopš sezonas sākuma pavisam noteikti 259 gripas vīrusi: 231 A tipa gripas vīrusi (no tiem 39 tipēti kā A/H3) un 28 B tipa gripas vīrusi. Janvāra pirmajā nedēļā palielinājies noteikto RSV skaits (17).

Kopš sezonas sākuma ģenētiski raksturoti septiņi A tipa gripas vīrusi kā A/HongKong/4801/2014(H3N2)-līdzīgs vīruss (atbilst sezonas vakcīnas sastāvā iekļautajam A/H3N2) un trīs B tipa gripas vīrusi raksturoti kā B/Phuket/3073/2013 (nav iekļauts trīs komponentu sezonālā gripas vakcīnā).

Secinājumi

Pēdējo nedēļu laikā ievērojami palielinājusies gripas aktivitāte – pieaug gan klīniski, gan laboratoriski apstiprināto gripas gadījumu skaits. 2017. gada 1. nedēļā sešās no 10 pilsētām ģimenes ārstu praksēs reģistrēti gripas gadījumiem, taču ne vienā no pilsētām intensitāte nebija pārsniegusi 100 gadījumus uz 100 000 iedzīvotājiem. Visaugstākā intensitāte reģistrēta Rīgā un Daugavpilī.

2017. gada 1. nedēļā pieauga arī stacionēto gripas slimnieku skaits, tajā skaitā pacientu skaits ar gripas izraisītām komplikācijām.

SIA RAKUS stacionāra „Latvijas Infektoloģijas centrs” laboratorijā 2017. gada 1. nedēļā gripas pozitīvo paraugu īpatsvars sastādījis 32,1%. Kopš sezonas sākuma dominējošs gripas vīruss ir A/H3.

PVO Eiropas reģiona gripas uzraudzības tīkla informācija - Flu News Europe

(<http://www.flunewseurope.org/>)

2016. gada 52. nedēļā gripas aktivitāte pieauga. Gripas vīrusu īpatsvars uzraudzības tīklā izmeklētajos paraugos palielinājies no 47% (51. nedēļa) līdz 50% (52. nedēļa). Gripas aktivitāte Eiropas reģiona valstīs 52. nedēļa bija atšķirīga: Albānija un bijusī Dienvidslāvijas Maķedonijas Republika ziņoja par ļoti augstu gripas intensitāti, kā arī piecas valstis ziņoja par augstu gripas intensitāti (Somija, Francija, Ukraina, Grieķija), 22 – par vidējo intensitāti (Igaunija, Zviedrija, Norvēģija, Dānija, Īslande, Īrija un Ziemeļīrija, Nīderlandes, Vācija, Čehija, Slovākija, Austrija,

Šveice, Itālija, Portugāle, Horvātija, Serbija, Bulgārija, Moldova, Turcija, Gruzija, Uzbekistāna) un 11 valstis – par zemo gripas intensitāti, tajā skaitā Latvija.

2016. gada 52. nedēļā no 43 valstīm, kuras ziņojušas par ģeogrāfisko gripas izplatību, vairākums valstu (22 valstis) ziņojušas par plašu gripas izplatību, septiņas – par reģionālo izplatību, 13 – par sporādisku vai lokālu gripas izplatību un vienā valstī nebija reģistrēta gripas aktivitāte. Salīdzinājumā ar iepriekšējo nedēļu, kad plaša gripas izplatība Eiropas reģionā tika reģistrēta 18 valstīs, 52. nedēļa šo valstu skaits palielinājies līdz 22 valstīm.

Kopš sezonas sākuma (2016. gada 40. nedēļas) Eiropas reģiona valstīs dominējošais ir *A tipa* gripas vīrusa *A/H3N2* apakštips.

Gripas vīrusu noteikšana un tipēšana

Gripas uzraudzības tīkla ietvaros 52. nedēļā izmeklēti 1974 paraugi, no tiem 981 (49,7%) paraugos bija noteikti gripas vīrusi: 98% *A tipa* un 2% *B tipa* gripas vīrusi. No visiem paraugiem, kur tika noteikts *A tipa* gripas vīrusa apakštips, 99% paraugos tas tipēts kā *A/H3N2*. No raksturotājiem deviņiem *B tipa* gripas vīrusiem seši bija *B/Victoria* līnijas un trīs *B/Yamagata* līnijas.

Kopš 2016. gada 40. nedēļas visbiežāk (95%) tika noteikts *A tipa* gripas vīruss. No visiem tipētiem *A tipa* gripas vīrusiem visbiežāk (99%) tika noteikts *A/H3N2* apakštips. No visiem 117 identificētiem *B tipa* gripas vīrusiem noteikti *B/Victoria* līnijas – 70% un *B/Yamagata* līnijas – 30% gripas vīrusi.

Noteikto gripas vīrusu tipēšana gripas uzraudzības tīkla ietvaros

Vīrusa tips un apakštips	Noteikto vīrusu skaits	
	52. nedēļa	Sezona kopā
A gripa	961	4464
<i>A/H1N1 pdm09</i>	1	39
<i>A/H3N2</i>	722	3808
<i>A tipa</i> gripa (netipēts)	238	617
B gripa	20	216
<i>B/Victoria</i> līnija	6	82
<i>B/Yamagata</i> līnija	3	35
Līnija nav zināma	11	99
Noteikto vīrusu skaits kopā (izmeklēto paraugu skaits)	981 (1974)	4680 (17513)

Ārpus gripas uzraudzības tīkla iestādēs (piemēram, slimnīcās, skolās, pansionātos un citās aprūpes iestādēs) 52. nedēļā izmeklēti 18178 paraugi, no tiem 7337 (40,4%) paraugos laboratoriski apstiprināti gripas vīrusi. Līdzīgi kā iepriekšējā nedēļā 97% gadījumu noteikts *A tipa* gripas vīruss un 3% gadījumu – *B tipa* gripas vīruss. No tipētiem *A* gripas vīrusiem 99% tipēti kā *A/H3N2*. No 121 *B tipa* vīrusa 64% bija *B/Yamagata* līnijas un 36% bija *B/Victoria* līnijas, šīs *B tipa* sadalījums atšķiras no uzraudzības tīklā izmeklētiem paraugiem. Konstatēts, ka no visiem ārpus gripas uzraudzības tīkla izmeklētiem paraugiem 28 *B/Victoria* līnijas un 43 *B/Yamagata* līnijas ir reģistrēti Norvēģijā.

Noteikto gripas vīrusu tipēšana ārpus gripas uzraudzības tīkla

Vīrusa tips un apakštips	Noteikto vīrusu skaits	
	52. nedēļa	Sezona kopā
A gripa	7197	27494
<i>A/H1N1 pdm09</i>	9	85
<i>A/H3N2</i>	1609	8567
<i>A</i> gripa netipēts	5579	18842

Vīrusa tips un apakštips	Noteikto vīrusu skaits	
	52. nedēļa	Sezona kopā
B gripa	139	742
<i>B/Victoria</i> līnija	2	44
<i>B/Yamagata</i> līnija	23	77
Līnija nav zināma	114	621
Noteikto vīrusu skaits kopā (izmeklēto paraugu skaits)	7337 (18178)	28236 (181036)

Kopā kopš sezonas sākumā līdz 52. nedēļai ir pieejami dati par 298 gripas vīrusu ģenētiskajām grupām.

Gripas vīrusu ģenētiskā raksturošana 2016. gada 40. – 52. nedēļā

Filoģenētiskā grupa	Noteikto vīrusu skaits
<i>A/H1N1 pdm09 A/Michigan/45/2015</i>	4
<i>A/H3N2 A/Hong Kong/4801/2014</i>	104
<i>A/H3N2 A/Bolzano/7/2016</i>	179
<i>A/H3N2 A/Perth/16/2009grA/Switzerland/9715293/2013</i>	1
<i>B/Brisbane/60/2008 (Victoria lineage clade 1A)</i>	4
<i>B/Phuket/3073/2013 (Yamagata lineage clade 3)</i>	6

Par stacionētiem laboratoriski apstiprinātiem gripas gadījumiem

2016. gada 52. nedēļā tikai piecas no septiņām valstīm, kuras veic gripas uzraudzību slimnīcās, ziņoja par apstiprinātiem gripas gadījumiem.

No 15 valstīm, kuras veic stacionēto gripas pacientu uzraudzību (smago akūto respiratoro infekciju jeb SARI uzraudzību), astoņas valstis bija ziņojušas par 1304 gadījumiem, no tiem 284 bija izmeklēti uz gripas vīrusiem, t.sk. 101 (36%) paraugs bija ar pozitīviem rezultātiem: 85 paraugos noteikts *A/H3N2* gripas vīruss un 16 paraugos – *B tipa* gripas vīruss. Kopš 2016. gada 40. nedēļas no 15 valstīm tika ziņots par 14927 SARI gadījumiem, no tiem 3494 tika izmeklēti un 1157 (33%) bija apstiprināts gripas vīruss. No visiem pozitīviem gadījumiem 995 (86%) paraugos bija noteikts *A tipa* gripas vīruss un 162 (14%) paraugos – *B tipa* gripas vīruss. No visiem pozitīviem *A tipa* gripas vīrusiem 964 paraugi tipēti kā *A/H3N2*, un 31 paraugā tipēšana netika veikta.

2016. gada 52. nedēļā no intensīvās terapijas nodaļām (turpmāk – ITN) kopumā tika ziņots par 151 gadījumu (126 gadījumos noteikts netipēts *A tipa* gripas vīruss, 21 paraugā identificēts *A/H3N2* gripas vīruss, viena paraugā – *A/H1N1pdm09* un trīs paraugos – *B tipa* gripas vīrusi), kuri bija reģistrēti Francijā, Īrijā, Rumānijā, Spānijā un Zviedrijā. No citām slimnīcu nodaļām, kuras veic stacionēto gripas pacientu uzraudzību, kopā tika ziņots par 189 gadījumiem (121 gadījumā noteikts *A tipa* gripas vīruss, t.sk. 44 gadījumos tipēts *A/H3N2*, 21 gadījumā – *A/H1N1pdm09* un trijos gadījumos noteikts *B tipa* gripas vīruss), kuri bija reģistrēti Īrijā, Rumānijā, Spānijā un Lielbritānijā.

Kopš monitoringa sākuma (2016. gada 40. nedēļa) Īrija, Rumānija, Spānija un Apvienotā Karaliste ziņoja par 702 gadījumiem, kuri bija reģistrēti citās slimnīcu nodaļās; no tiem 406 gadījumos noteikts *A tipa* gripas vīruss (242 paraugi tipēti kā *A/H3N2* un 37 paraugi kā *A/H1N1pdm09*) un 17 gadījumos – *B tipa* gripas vīruss. Kopumā Somija, Francija, Īrija, Rumānija, Spānija un Zviedrija ziņoja par 498 gadījumiem no ITN, no tiem 368 gadījumos noteikts *A tipa* (t.sk. 116 paraugos noteikts *A/H3N2*, četros – *A/H1N1pdm09*) un 10 gadījumos noteikts *B tipa* gripas vīruss.

Kopš sezonas sākuma, lielākā daļa hospitalizēto pacientu, kuriem laboratoriski tika apstiprināta gripa, bija 65 un > gadu vecuma grupā. No visiem 492 ITN gadījumiem, par kuriem

ir pieejami dati par vecumu un gripas vīrusu tipēšanas rezultātiem, tika noskaidrots, ka lielākā daļa hospitalizēto pacientu bija vecumā 65 un > gadi – 341 (69%), 131 (27%) bija vecumā no 15 līdz 64 gadiem un 20 (4%) bija jaunāki par 15 gadiem. No visiem 492 ITN gadījumiem visbiežāk (97% paraugos) tipēts *A/H3N2* gripas vīruss.

Ziņots par 53 nāves gadījumiem, no tiem 40 nāves gadījumi bija reģistrēti ITN un 13 gadījumi citās slimnīcu nodaļās, no visiem reģistrētiem nāves gadījumiem, 18 gadījumos noteikts *A/H3N2*, 33 paraugos – *A tipa* gripas vīruss, kurš netika raksturots sīkāk un divos paraugos – *B tipa* gripas vīruss.

Kopējie mirstības rādītāji 19 Eiropas Savienības un Eiropas Ekonomiskās zonas valstīs, no kurām tiek ziņots EuroMOMO (*European Monitoring of Excess Mortality for Public Health Action*) projektam, pēdējo nedēļu laikā bija sagaidāmā līmenī.

Gripas un citu akūto augšējo elpceļu infekciju izplatība pasaulē PVO globālā tīkla informācija 09.01.2017.

http://www.who.int/influenza/surveillance_monitoring/updates/latest_update_GIP_surveillance/en/

Kopumā gripas aktivitāte Ziemeļu puslodē mērenā klimata joslas valstīs turpināja pieaugt un daudzās valstīs, jo īpaši Eiropas reģionā un Austrumāzijā bijusi ievērojami augstāka par iepriekšējās sezonas vidējiem rādītājiem attiecīgajā laika periodā. Pasaulē dominējošais gripas vīruss ir *A/H3N2*. Vairākums no raksturotiem gripas vīrusiem atbilst 2016.–2017. gada sezonas vakcīnas sastāvā iekļautajam sastāvdaļām. Vairākums no neseno cirkulējošiem vīrusiem testētiem uz jutību bija noteikta jutība pret neiraminidāzes inhibitoriem ietilpstošiem pretvīrusu medikamentos.

- Ziemeļamerikā gripas aktivitāte turpināja pieaugt, pārsvarā tika noteikts *A/H3N2* gripas vīruss. Gripai līdzīgu saslimšanu (ILI) līmenis pārsniedzis sezonālos sliekšņus. Amerikas Savienotās Valstīs pieauga respiratori sincitiālā vīrusa (RSV) aktivitāte.
- Eiropā novērojams gripas aktivitātes pieaugums, visbiežāk tika konstatēts *A/H3N2* gripas vīruss. Visaugstākie saslimstības rādītāji un smagāka slimības norise bija novērota personām vecākiem par 65 gadiem.
- Austrumu Āzijā turpināja pieaugt gripas aktivitāte, dominējošais cirkulējošais gripas vīruss ir *A/H3N2*.
- Rietumāzijā nedaudz pieauga gripas vīrusu noteikšana.
- Dienvidāzijas valstīs gripas aktivitāte pieauga, pārsvarā tika noteikts *A/H3N2* gripas vīruss. Pēdējo nedēļu laikā par gripas aktivitātes pieaugumu ziņoja Irānas Islāma Republika un Šrilanka.
- Dienvidaustrumu Āzijā gripas aktivitāte turpināja samazināties, pārsvarā reģionā bija reģistrēts *A/H3N2* gripas vīruss un *B tipa* gripas vīruss.
- Ziemeļu Āfrikā gripas noteikšana pieauga Marokā un Tunisijā, kur dominējošais gripas vīruss ir reģistrēts *A/H3N2*.
- Rietumāfrikā gripas vīrusa cirkulācija pieauga Ganā, kur dominē *B tipa* gripas vīruss.
- Karību jūras reģiona valstīs un Centrālamerikā gripas un citu elpceļu vīrusu aktivitāte kopumā saglabājās zema līmenī.
- Tropu Dienvidamerikā gripas un citu elpceļu vīrusu aktivitāte saglabājās zemā līmenī.
- Dienvidu puslodē mērenā klimata joslas valstīs gripas aktivitāte ir starp-sezonu līmenī.

FluNet apkopojā informāciju, kura tika saņemta (2017. gada 6. janvārī) no 74 valstu, reģionu vai teritoriju Nacionāliem gripas references centriem un citām laboratorijām (par periodu no 2016. gada 12. decembra līdz 25. decembrim). Šajā laika periodā PVO (GISRS) laboratorijās testēti vairāk kā 124657 paraugi. No tiem 25263 bija ar pozitīvajiem rezultātiem uz gripas vīrusiem, t.sk. 24223 (95,9%) paraugos noteikti *A tipa* gripas vīrusi un 1040 (4,1%) – *B tipa* gripas vīrusi. No tipētiem *A tipa* gripas vīrusiem 159 (1,3%) tipēti kā *A/H1N1pdm09* un

11927 (98,7%) kā *A/H3N2*. No raksturotiem *B tipa* gripas vīrusiem 67 (34,9%) piederēja *B/Yamagata* līnijai un 125 (65,1%) – *B/Victoria* līnijai.

PVO rekomendētais pretgripas vakcīnas sastāvs 2016.–2017. gada sezonā Ziemeļu puslodē
(http://www.who.int/influenza/vaccines/virus/recommendations/2016_17_north/en/)

PVO (25.02.2016.) gripas vakcīnas sastāvā 2016.-2017. gada sezonai Ziemeļu puslodē rekomendē iekļaut šādus trīs komponentus:

- *A/California/7/2009 (H1N1)pdm09-līdzīgs vīruss;*
- *A/Hong Kong/4801/2014 (H3N2)-līdzīgs vīruss;*
- *B/Brisbane/60/2008-līdzīgs vīruss*

Četru komponentu pretgripas vakcīnas sastāvā rekomendē izmantot divus *A tipa* un divus *B tipa* gripas vīrusu antigēnus (papildu trim minētajiem jāiekļauj *B/Phuket/3073/2013-līdzīgs vīruss*).

2016.-2017. gada sezonā vakcīnas sastāvā *A/H1N1* komponentu, līdzīgi kā iepriekšējās sezonās, pārstāv *A/California/7/2009/H1N1 pdm09-līdzīgs vīruss*, taču divi citi komponenti – *A/H3N2* un *B tipa* ir atšķirīgi no pagājušās 2015.–2016. gada sezonas vakcīnas sastāvā iekļautajiem attiecīgo vīrusu antigēniem.

Materiālu sagatavoja: SLIMĪBU PROFILAKSES UN KONTROLES CENTRA Infekcijas slimību riska analīzes un profilakses departamenta Infekcijas slimību uzraudzības un imunizācijas nodaļas epidemioloģe Oksana Martiņuka, piedaloties epidemioloģei Rainai Nikiforovai.

2016.-2017.gada AAEI un gripas monitoringa 1. nedēļā datus sniedza:

- 69 primārās veselības aprūpes ārsti (reģistrēto pacientu skaits 105598 – 5,4% no Latvijas iedzīvotāju skaita)
- 11 stacionārās ārstniecības iestādes
- 37 vispārējās izglītības iestādes
- 36 pirmsskolas izglītības iestādes

Izmantoti SIA Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīcas (RAKUS) stacionāra „Latvijas Infektoloģijas centrs” (LIC) laboratorijas dati.

Pateicamies visiem monitoringa dalībniekiem par sniegto informāciju.

Datu pārpublicēšana un citēšana – atsauce uz Slimību profilakses un kontroles centra “Epidemioloģijas biļetenu” ir obligāta.